

Sygn. akt I C 753/15

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lipca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Jarosław Janeczek
Protokolant:	stażysta Ewelina Gawłowska

po rozpoznaniu w dniu 05.07.2016 roku w Rawie Mazowieckiej

na rozprawie

sprawy z powództwa

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

przeciwko

M. A.

o zapłatę

- 1) zasądza od M. A. na rzecz (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwotę 689,26 zł (sześćset osiemdziesiąt dziewięć złotych i dwadzieścia sześć groszy) z ustawowymi odsetkami za okres od 19 października 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za okres od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;
- 2) oddała powództwo w pozostałej części;
- 3) wyrokowi w punkcie 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;
- 4) zasądza od M. A. na rzecz (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwotę 176,34 zł (sto siedemdziesiąt sześć złotych i trzydzieści cztery grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Jarosław Janeczek

Sygn. akt I C 753/15

UZASADNIENIE

W dniu 19 października 2015 roku powód – (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wystąpiła do Sądu Rejonowego Lublin - Zachód w Lublinie o wydanie nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym i zasądzenie na jego rzecz od pozwanej M. A. kwoty 887,26 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przypisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że wierzytelność dochodzona przez powoda od pozwanej wynika z zawartej w formie pisemnej umowy oznaczonej numerem (...) i wypłaconej w dniu 16 lutego 2015 roku.

Wskazano, że na mocy tej umowy powódka zobowiązała się udzielić pozwanej pożyczki pieniężnej w kwocie 1100 zł, a pozwana zobowiązała się zwrócić pożyczkę zgodnie z harmonogramem spłat określonym umową wraz z odsetkami umownymi w wysokości stałej stopy oprocentowania 9% w stosunku rocznym. Dodatkowo pozwana zobowiązała się zapłacić wraz z każdą ratą pożyczki opłatę administracyjną w wysokości 15 zł miesięcznie oraz jednorazową opłatę przygotowawczą w wysokości 390 zł, która rozdzielona był proporcjonalnie do liczby rat pożyczki i uiszczana częściowo z każdą ratą w terminach spłaty rat pożyczki.

Zdaniem powódki zadłużenie pozwanej z tytułu umowy pożyczki na dzień wniesienia pozwu miała wynosić 887,26 zł. Na powyższą kwotę miało się składać: kwota 471,44 zł stanowiąca sumę niespłaconych rat kapitałowych z harmonogramu spłat do umowy pożyczki, kwota 10,23 zł stanowiąca skapitalizowaną kwotę odsetek umownych zwykłych (kredytowych) w wysokości 9 % w stosunku rocznym od kwoty niespłaconego kapitału od dnia następnego po dniu zapłaty ostatniej raty pożyczki to jest od dnia 16 lipca 2015 roku do dnia poprzedzającego dzień wniesienia pozwu to jest do dnia 12 października 2015 roku, kwota 123 zł z tytułu kosztów przygotowania i wysyłki monitów, wezwań do zapłaty i ostatecznego wezwania do zapłaty zgodnie z pkt 13 umowy pożyczki, kwota 75 zł z tytułu kosztów przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego zgodnie z pkt 13 umowy pożyczki, kwoty 162,59 zł tytułem opłaty przygotowawczej, kwota 45 zł tytułem opłaty administracyjnej.

Wskazano, że umowa pożyczki została rozwiązana przez powoda pismem z dnia 21 września 2015 roku za dwutygodniowym wypowiedzeniem z uwagi na opóźnienie w spłacie zadłużenia z umowy przekraczającego 60 dni z dniem 5 października 2015 roku ze skutkiem prawnym natychmiastowej wymagalności wszystkich należności z umowy z dniem 6 października 2015 roku zgodnie z pkt 15 umowy pożyczki.

Postanowieniem wydanym w dniu 16 listopada 2015 roku referendarz sądowy orzekający w VI Wydziale Cywilnym Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie, w sprawie sygnaturze akt VI Nc-e 2009753/15, po stwierdzeniu braku podstaw do wydania nakazu zapłaty, przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w Rawie Mazowieckiej, procedując w tej mierze na podstawie art. 505³³ § 1 k.p.c.

Pozwana M. A. nie stawiała się na rozprawę i nie zajęła żadnego stanowiska w sprawie.

Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 lutego 2015 roku pozwana M. A. zawarła z powodem (...) Spółka Akcyjna w W. umowę pożyczki o numerze (...). Na mocy tej umowy powód udzielił pozwanej pożyczki pieniężnej w kwocie 1100 zł, a pozwana zobowiązała się zwrócić pożyczkę zgodnie z harmonogramem spłat określonym umową w siedmiu miesięcznych ratach wraz z odsetkami umownymi w wysokości stałej stopy oprocentowania 9% w stosunku rocznym. Dodatkowo pozwana zobowiązała się zapłacić wraz z każdą ratą pożyczki opłatę administracyjną w wysokości 15 zł miesięcznie [opłata miała obejmować czynności związane z zarządzeniem kontem umowy pożyczki, monitorowaniem terminowości obsługi pożyczki, obsługą wniosków klienta, a także obsługi contact center oraz wysyłki komunikatów sms] oraz jednorazową opłatę przygotowawczą w wysokości 390 zł, która rozdzielona był proporcjonalnie do liczby rat pożyczki i uiszczana częściowo z każdą ratą w terminach spłaty rat pożyczki [ta z kolei opłata obejmowała wedle umowy poniesione przez pożyczkodawcę koszty czynności związanych z przygotowaniem umowy pożyczki, w tym koszty obsługi dostarczenia i podpisania umowy pożyczki u klienta, bez konieczności wizyty w biurze pożyczkodawcy, badania zdolności do spłaty pożyczki]. W przypadku opóźnienia klienta w spłacie pożyczki pożyczkodawca miał być uprawniony do podjęcia działań upominawczo – windykacyjnych, których koszty miał ponosić klient w następujących wysokościach; a) koszt przygotowanie i wysłanie pierwszego monitu – 25 zł, b) koszt przygotowania i wysyłki wezwania do zapłaty – 49 zł, c) koszt przygotowania i wysyłki ostatecznego wezwania do zapłaty – 49 zł, d) koszt przekazania sprawy do windykacji – 75 zł. Kolejne działania upominawcze miał następować w przypadku stwierdzenia bezskuteczności poprzednich działań i dalszego opóźnienia się z klienta ze spłatą zobowiązań.

Umowa przewidywała również, że klient we własnym zakresie ponosi koszty inicjowanych przez siebie kosztów połączeń telefonicznych, połączeń z siecią internetową i koszty korespondencji z pożyczkodawcą, a także koszty

operacji finansowanych związanych ze spłatą pożyczki lub zwrotem środków pieniężnych na rzecz pożyczkodawcy (pkt 24 umowy). Nadto klient mógł komunikować się z pożyczkodawcą za pomocą sms (pkt 18c umowy).

(dowód: poświadczona za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie radcę prawnego kserokopia umowy pożyczki - k. 16-20)

W dniu 3 sierpnia 2015 roku powód sporządził pismo – monit - na mocy którego wezwał pozwaną do zapłaty w terminie do dnia 10 sierpnia 2015 roku kwoty 253,12 zł na którą złożyła się kwota 226,77 zł tytułem piątej raty , kwota 1,35 zł tytułem odsetek i kwota 25 zł tytułem opłaty.

(poświadczona za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie radcę prawnego kserokopia monity - k. 24)

W dniu 19 sierpnia 2015 roku powód sporządził pismo – wezwania do zapłaty - na mocy którego wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 302,12 zł na którą złożyła się kwota 253,12 zł tytułem piątej raty i kwota 49 zł tytułem opłaty.

(poświadczona za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie radcę prawnego kserokopia wezwania do zapłaty - k. 25)

W dniu 4 września 2015 roku powód sporządził pismo – ostateczne wezwania do zapłaty - na mocy którego wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 581,37 zł na którą złożyła się kwota 302,12 zł tytułem piątej raty wraz z kwotą 49 zł tytułem opłaty oraz kwota 230,25 zł tytułem szóstej raty.

(poświadczona za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie radcę prawnego kserokopia ostatecznego wezwania do zapłaty, k.26)

Pismem z dnia 21 września 2015 roku (...) Spółka Akcyjna w W. rozwiązała umowę pożyczki z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia oraz wezwała do zapłaty całości wymaganego zadłużenia wobec pożyczkodawcy w kwocie 900,47 zł na które złożyło się kwota kapitału w wysokości 471,44 zł, kwota odsetek w wysokości 7,09 zł, opłata przygotowawcza w wysokości 162,59 zł, opłata administracyjna w kwocie 60 zł, opłata za monity i wezwania w wysokości 198 zł, odsetki z tytułu zadłużenia przeterminowanego w wysokości 1,35 zł. Oświadczenie zostało wysłane tego dnia do pozwanej listem poleconym.

(poświadczona za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie radcę prawnego kserokopia wypowiedzenia umowy - k. 27-28)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione częściowo.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do kwestii dotyczącej formy wydanego orzeczenia. Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie zaszyły podstawy do wydania wyroku zaocznego.

Zgodnie, bowiem z art. 339 §1 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny.

Jednakże, pomimo niestawiennictwa pozwanego na rozprawie sąd nie może wydać wyroku zaocznego, jeżeli: pozwany żądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności albo składał już w sprawie wyjaśnienia ustnie lub na piśmie (art. 340 k.p.c.), albo sąd stwierdzi nieprawidłowość w doręczeniu wezwania albo jeżeli nieobecność pozwanego jest wywołana nadzwyczajnym wydarzeniem lub inną znaną sądowi przeszkodą, której nie można przewyżyć (art. 214 §1 k.p.c.).

Strona pozwana w niniejszej sprawie w żaden sposób nie wdała się w spór co do istoty sprawy, nie stawiała się na rozprawę pomimo, iż była o jej terminie prawidłowo zawiadomiona, nie złożyła też odpowiedzi na pozew ani w żaden inny sposób nie zajęła stanowiska w sprawie. Nie wniosła również o przeprowadzenie rozprawy w swojej

nieobecności. Okoliczności sprawy nie wskazują także, aby zaistniały jakieś szczególne przeszkody uniemożliwiające stronie pozwanej stawiennictwo na wezwanie Sądu.

Zatem w świetle powyższych okoliczności zachodziły podstawy do wydania wyroku zaocznego.

Zgodnie z art. 339 §2 k.p.c. w tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Sąd przyjął za prawdziwe twierdzenia powoda odnośnie zawarcia umowy pożyczki.

Należy jedynie wskazać, że powód nie przedstawił twierdzeń faktycznych w zakresie czynności windykacyjnych (kosztów przygotowania i wysyłki monitów, wezwań do zapłaty oraz przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego) – to jest nie wskazał, kiedy i jakie czynności podjął. Ograniczył się jedynie do stwierdzenia, że należy mu się z tego tytułu odpowiednio kwota 123 zł i kwota 75 zł.

Nie jest twierdzeniem faktycznym samo stwierdzenie, że dłużnik jest zobowiązany do zapłaty określonej kwoty pieniężnej. Twierdzeniem faktycznym jest takie twierdzenie o faktach, których zaistnienie lub brak pozwoli Sądowi na zastosowanie określonej normy prawnej (subsumcję).

Należy podkreślić, iż twierdzenia faktyczne w rozumieniu art. 339 §2 k.p.c. muszą być wskazane przez samego powoda w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, a nie wynikać ze złożonych dokumentów (tzn. Sąd nie może stosując art. 339 §2 k.p.c. uzupełniać stanu faktycznego wskazanego przez powoda analizując przedstawione dowody, gdyż takie zachowanie Sądu jest faktycznym prowadzeniem postępowania dowodowego, a nie przyjęciem za prawdziwe twierdzeń faktycznych powoda).

Należy jeszcze wskazać, iż wprowadzone przez art. 339 §2 k.p.c. domniemanie zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (por. wyrok SN z dnia 15 marca 1996 roku, I CRN 26/96, OSNC 1996, nr 7-8, poz. 108).

Działanie art. 339 §2 k.p.c. nie rozciąga się natomiast na dziedzinę prawa materialnego. Obowiązkiem sądu rozpoznającego sprawę w warunkach zaoczności jest rozważenie, czy w świetle przepisów prawa materialnego twierdzenie strony powodowej uzasadniają uwzględnienie żądania (por. wyrok SN z dnia 15 września 1967 r., III CRN 175/67, OSNC 1968, nr 8-9, poz. 142; wyrok SN z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, Prok. i Pr. 1999, nr 9, s. 30). Jeżeli zatem w świetle przytoczonych przez powoda okoliczności brak podstaw do uwzględnienia żądania pozwu lub części żądania, sąd wyrokiem zaocznym oddał powództwo w całości lub w części (zob. wyrok SN z dnia 6 czerwca 1972 r., III CRN 30/72, Biul. SN 1972, nr 10, poz. 178).

Dlatego też Sąd nie ograniczył się jedynie do przyjęcia za prawdziwe twierdzeń faktycznych powoda, ale przeprowadził postępowanie dowodowe i oparciu o dokumenty doprecyzował stan faktyczny.

W stanie faktycznym sprawy nie może być wątpliwości, iż między stronami doszło do umowy pożyczki (art. 720 k.c.).

Powodowa spółka pożyczyła stronie pozwanej kwotę 1100 zł, którą ta miała zwrócić po w siedmiu miesięcznych ratach powiększonych o odsetki umowne w wysokości 9 % w skali roku, opłatę administracyjną w wysokości 15 zł miesięcznie oraz jednorazową opłatę przygotowawczą w wysokości 390 zł rozdzieloną proporcjonalnie do liczby rat pożyczki.

Okoliczności sprawy wskazują, że nie doszło w umówionym terminie do zwrotu kwoty 689,26 zł (471,44 zł tytułem niespłaconego kapitału, 10,23 zł tytułem skapitalizowanych odsetek od dnia 16 lipca 2015 roku do dnia 12 października 2015 roku, 162,59 opłaty przygotowawczej, 45 zł tytułem opłaty administracyjnej)

Tym samym uzasadnione jest żądanie zapłaty kwoty 689,26 zł, co znalazło wyraz w punkcie pierwszym wyroku.

Uzasadnione jest również żądanie powoda odsetek za opóźnienie.

W dniu 1 stycznia 2016 roku doszło od nowelizacji kodeksu cywilnego w zakresie odsetek - ustawa o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1830).

Zgodnie z art. 56 tej ustawy do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Ze wskazanego przepisu intertemporalnego wynika, że należne powodom odsetki należy oceniać w rozbiciu na dwa okresy: do dnia 31 grudnia 2015 roku i po tym dniu.

Zgodnie z art. 481 §1 i 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2015 roku, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Dlatego też Sąd zasądził na rzecz powoda odsetki ustawowe w rozumieniu tego przepisu od dnia wskazanego w pozwie do 31 grudnia 2015 roku.

Natomiast zgodnie z art. 481 §1 i 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym po 31 grudnia 2015 roku, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Takie też odsetki Sąd zasądził po dniu 31 grudnia 2015 roku do dnia zapłaty.

Natomiast Sąd uznał, że powództwo w pozostałym zakresie nie zasługuje na uwzględnienie.

Po pierwsze jak już wyżej wskazano powód nie przedstawił twierdzeń faktycznych wskazujących, że wykonał jakiegokolwiek czynności faktyczne w zakresie czynności windykacyjnych, które były przewidziane w umowie. Nie wskazał, kiedy i jakie czynności podjął.

Ze złożonych dokumentów wynika, powód sporządził 4 pisma natomiast wysłał do powódki tylko jedno (wypowiedzenie umowy). Umowa przewidywała opłaty nie za sporządzenie pisma, lecz również jego wysyłkę. Powód nie w toku postępowania nie twierdził, że dokumenty te wysłał, ani też nie przedstawił jakiegokolwiek dowodu, że czynność ta miała miejsce.

Nadto odstępy między poszczególnymi monitami rzędu dwóch tygodni budzą wątpliwości do tego czy zostały one wystawione z zachowaniem zasady, że kolejne upomnienie może być wystawione po stwierdzeniu bezskuteczności poprzedniego wezwania (pkt 14 umowy). W przypadku gdyby powódka wysłała monity to konieczne byłoby również ustalenie, kiedy pozwana je otrzymała i dopiero wówczas można by stwierdzić bezskuteczność poprzedniej czynności upominawczej przed wystawieniem kolejnego monitu.

Już tylko to w ocenie Sądu uzasadnia oddalenie powództwa w tym zakresie z uwagi na treść art. 6 k.c.

Po drugie w ocenie Sądu umowa pożyczki, jaką zawarła powodowa spółka ze stroną pozwaną w zakresie opłat za przygotowania i wysyłki monitów, wezwań do zapłaty oraz przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego, nawet w sytuacji gdyby takie czynności faktyczne miały miejsce jest niedozwoloną klauzulą umowną i jako taka nie wiąże strony pozwanej.

Zgodnie z art. 385¹ k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym

cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Ustawa za nieuzgodnione indywidualnie postanowienia umowy, nakazuje traktować te, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta.

Nie może być wątpliwości, że strona pozwana w sprawie jest konsumentem, który zawarł umowę pożyczki z przedsiębiorcą.

Nie budzi również wątpliwości, że postanowienie umowne dotyczące opłat za przygotowania i wysyłki monitów, wezwań do zapłaty oraz przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego nie dotyczy głównych świadczeń stron. Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 czerwca 2004 roku (I CK 635/03) pojęcie „głównych świadczeń stron” (art. 3851 § 1 zd. 2. k.c.) należy interpretować raczej wąsko, w nawiązaniu do elementów przedmiotowo istotnych umowy. Opłaty za monity listowne z całą pewnością nie należą do istoty umowy pożyczki.

W końcu nie może podlegać również dyskusji, iż postanowienia umowne dotyczące opłat za przygotowania i wysyłki monitów, wezwań do zapłaty oraz przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego nie zostały indywidualnie uzgodnione ze stroną pozwaną. Są one częścią standardowej umowy, którą powodowa spółka stosuje do wszystkich klientów.

Zastrzeżenie w umowie na niekorzyść klienta opłat za powyższe czynności windykacyjne w wysokości bez jakiegokolwiek związku z rzeczywistymi kosztami tych czynności oraz w sposób zróżnicowany od tego czy jest to wezwanie pierwsze czy kolejne rażąco narusza interes konsumenta i dobre obyczaje.

Opłaty windykacyjne - w tym wypadku koszty przygotowania i wysyłki monitów, wezwań do zapłaty oraz przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego - mogą, co najwyżej odnosić się do rzeczywistych czynności, odzwierciedlać ich rzeczywisty koszt i nie mogą stanowić źródła dochodu pożyczkodawcy.

Szkody związane z koniecznością korespondencji z dłużnikiem winny być dochodzone w oparciu o art. 471 k.c. i nie mogą mieć charakteru ryczałtowego. Powódka winna domagać się wyrównania tylko rzeczywiście poniesionej szkody.

W stanie faktycznym sprawy opłaty za czynności windykacyjne są oderwane od rzeczywistych kosztów czynności i mają w ocenie Sądu stanowić jedynie dodatkowe źródło dochodu pożyczkodawcy (wskazuje na to uzależnienie wysokości opłaty od tego czy wezwanie jest pierwsze czy kolejne - gdyby opłata odpowiadała kosztom powoda z tym związanym to byłaby identyczna za każdym razem, gdyż za każdym razem koszty sporządzenie i wysyłki są identyczne).

Nadto należy wskazać, iż nie jest jasne, co miałyby oznaczać „przekazanie sprawy do postępowania windykacyjnego” i czemu koszt takiej czynności miałyby wynosić właśnie 75 zł.

W końcu również należy zauważyć że opłaty z pkt 13 umowy pokrywają się z opłatą administracyjną miesięczną, która również ma służyć pokrywania kosztów monitorowania terminowości obsługi pożyczki.

Należy wskazać, iż analogiczne klauzule umowne zostały już uznane wielokrotnie za abuzywne. Przykładowo: w sprawie sygn. akt XVII AmC 103/04 Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedopuszczalne postanowienie umowne (...) Sp. z o.o. w G. o treści: „W przypadku zalegania z co najmniej dwoma ratami pożyczkodawca może również wystosować (nie częściej niż raz w tygodniu) upomnienie. Każdorazowe wystawienie upomnienia podlega opłacie w wysokości 50,00 zł”; w sprawie sygn. akt XVII AmC 101/05 Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedopuszczalne postanowienie umowne (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. o treści „Opłaty dodatkowe, które ponosi Zleceniodawca: - (...) - za przyznanie okresu karencji w spłacie rat na 1 miesiąc – 50 PLN - za przyznanie okresu karencji w spłacie rat na 2 miesiące – 100 PLN - za wysłanie upomnienia za zwłokę w zapłacie raty – 20 PLN - za wysłanie wezwania do zapłaty raty – 30 PLN - za wysłanie przedsądowego wezwania do zapłaty – 50 PLN - za wizytę indykatorów w związku z brakiem spłaty 2 rat – 100 PLN - (...) - za telegram informujący o zadłużeniu przeterminowanym – 30 PLN - za monit

telefoniczny – 20 PLN - (...)" w sprawie sygn. akt XVII AmC 12374/12 Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedopuszczalne postanowienie umowne (...) sp. z o.o. w W. o treści "1. W przypadku powstania zadłużenia przeterminowanego, Pożyczkodawca ma prawo wszcząć postępowanie windykacyjne mające na celu doprowadzenie do dobrowolnej spłaty należności, którego koszty ponosi pożyczkobiorca. W związku z tym postępowaniem, Pożyczkodawca ma prawo: a) wysłać wezwanie do zapłaty (monit) pocztą tradycyjną, przy czym opłata za jedno wezwanie obciąża pożyczkobiorcę i wynosi 100 zł (maksymalna liczba wezwań do zapłaty wysłanych pocztą tradycyjną w jednym miesiącu wynosi 30 sztuk); b) wysłać wezwanie do zapłaty (monit) pocztą email, przy czym opłata za jedno wezwanie obciąża Pożyczkobiorcę i wynosi 100 zł (maksymalna liczba wezwań do zapłaty wysłanych pocztą email w jednym miesiącu wynosi 30 sztuk); c) wysłać wezwanie do zapłaty (monit) za pomocą wiadomości SMS, przy czym opłata za jedno wezwanie obciąża Pożyczkobiorcę i wynosi 100 zł (maksymalna liczba wezwań do zapłaty wysłanych za pomocą wiadomości SMS w jednym miesiącu wynosi 30 sztuk); d) wezwać telefonicznie Pożyczkobiorcę do spłaty pożyczki, przy czym za każdy telefon do Pożyczkobiorcy Pożyczkodawca nalicza opłatę w wysokości 100 zł (maksymalna liczba wezwań telefonicznych nie może przekroczyć 30 w jednym miesiącu). 2. Pożyczkodawca ma prawo także w związku z czynnościami windykacyjnymi do wizyty w miejscu zamieszkania/zameldowania lub w miejscu pracy Pożyczkobiorcy, na co Pożyczkobiorca niniejszym wyraża zgodę. Opłata za jedną wizytę w miejscu zamieszkania/zameldowania lub w miejscu pracy Pożyczkobiorcy wynosi 100 zł i opłatą tą obciążany jest Pożyczkobiorca, przy czym maksymalna liczba wizyt wynosi 30 w jednym miesiącu".

W ocenie Sądu opłaty przewidziane w pkt 13 umowy nawet gdyby nie uznać, ich za niedozwolone klauzule umowne noszą cechy kar umownych – czyli kwot należnych wierzycielowi za sam fakt niewykonania zobowiązania niezależnie od wysokości szkody i bez konieczności udowodnienia jej wysokości.

Jako, że zgodnie z art. 483 §1 k.c. zastrzeżenie kary umownej jest możliwe tylko w przypadku świadczeń niepieniężnych to postanowienie to jest również nieważne (art. 58 §1 i 3 k.c.).

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji pkt 1 w zakresie roszczenia głównego. W pozostałej części Sąd powództwo oddalił, jako nieuzasadnione.

Konsekwencją zasądzenia roszczenia orzeczeniem zaocznym było zaopatrzenie z urzędu wyroku w tej części w rygor natychmiastowej wykonalności (art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c.), o czym Sąd orzekł w punkcie trzecim wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. zgodnie, z którym każda ze stron procesu ponosi jego koszty w takiej części, w jakiej proces przegrała.

Z kwoty 887,26 zł stanowiącej wartość przedmiotu sporu, zasądzona została na rzecz powoda kwota 689,26 zł, stanowiąca 77,68 % wartości przedmiotu sporu.

Łączne koszty procesu wyniosły 227 zł, wyłącznie po stronie powodowej (30 zł opłaty sądowej, 60 zł wynagrodzenia pełnomocnika procesowego i 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa).

Pozwany winien więc zwrócić powodowi 77,68 % tych wydatków, a więc kwotę 176,34 zł.

Rozliczenie kosztów nie obejmuje kosztów postępowania zażaleniowego albowiem we wniesionym zażaleniu, ani też później powódka nie domagała się zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego. Sąd natomiast w przypadku, gdy strona reprezentowana jest przez zawodowego pełnomocnika nie ma obowiązku orzekania w tym zakresie z urzędu.

SSR Jarosław Janeczek